

Pályamű

**Közép-dunántúli Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium kollégiumvezetői állására
kiírt pályázathoz**

Készítette:

Dr. Solymos Dóra

**„Ha gyorsan akarsz menni, menj egyedül!
Ha messzire akarsz jutni menj együtt másokkal!”**

1. Bevezetés

2013. január 1-jétől a közigazgatási és munkaügyi bíróságok a két ügyszakot egyesítve a bírósági szervezetrendszeren belül különbíróságként működnek, szervezeti, igazgatási és szakmai szempontból részben önállóak. A két, első gondolatra egymástól eltérő jogág egy szervezeti formába integrálásának alapja, hogy mindkét jogterület a klasszikus polgári jogtól elkülönült, ahhoz képest különleges szakmai ismereteket igényel a bírók részéről. A közigazgatási jog és a munkajog is az a jogterület, ami a mindennapi életben olyan módon van jelen, hogy folyamatosan generál jogvitát, az eljárásban felmerülő jogalkalmazási kérdések a társadalom valamennyi tagját érintik.

Ehhez képest a közigazgatási és munkajogi bírói jogalkalmazás szakmai irányítása 2013. január 1. előtt kevés kivétellel a törvényszékeken perifériára szorult, mert bár a pereknek nagy társadalmi jelentősége van, ezeken a szakmai területeken kis létszámban ítélkeznek bírók, ezért az általuk felvetett anyagi- és eljárásjogi kérdések a polgári-gazdasági kollégiumokban nem kerültek napirendre, a bírák létszámhelyzete miatt minimális igényérvényesítési lehetőségük volt.

2013. január 1-jétől létrehozott közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok rendszere egyedülálló a bírósági szervezetrendszerben. Pótolja azt a hiányt, ami a közigazgatási és a munkaügyi ügyszak szakmai irányításában mutatkozott, a törvényszéki kereteken túlmutató, régió szinten egységes szakmai munkát tesz lehetővé. A regionális kollégiumba tartozó bírók és a kollégiumvezetők létszáma azt az országosan egységes jogalkalmazást is biztosítja, ami ugyancsak kivételes. Az elért eredmények, a regionális kollégiumok felállítása óta eltelt időszakban végzett sikeres és magas színvonalú szakmai munka alátámasztja a rendszer szükségességét, indokoltságát.

2. A regionális kollégium feladatai

A regionális kollégium működésének hátterül szolgáló jogszabályi környezet az alábbi:

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) 20. § (1), (2) bekezdés, 27. § (1) bekezdés, 156. § (1), (4) bekezdés,

a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A §, 4. melléklet.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás (igazgatási szabályzat) 37. § (2) bekezdés, 42. §.

A Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumok Ügyrendjére vonatkozó 3/2014. (VIII. 8.) OBH Elnöki ajánlás.

A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium az illetékességi területén közigazgatási és munkaügyi perekben ténylegesen eljáró első- és másodfokú bírók speciális szakmai testülete, a törvényszékek polgári-gazdasági kollégiuma mellett, azokkal szakmai egyetértésben, de feladataiktól és tevékenységüktől függetlenül működik. Nem tartozik az illetékességi területe

szerinti egyetlen törvényszékhez sem, a kollégiumvezető beosztása szerinti törvényszék csak a működés anyagi, fizikai feltételeit biztosítja. Létrehozásának indoka az egységes és hatékonyan működő szakmai irányítás megvalósítása, ezáltal az ítélkezés színvonalának emelése, a jogalkalmazás egységének elérése volt. Ennek megfelelően a regionális kollégium elsődlegesen és alapvetően szakmai feladatokat lát el, amelyek az alábbiak:

- Az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében figyelemmel kíséri az illetékességi területén eljáró bíróságok közigazgatási és munkaügyi gyakorlatát.
 - ennek érdekében munkacsoportokat hozhat létre,
 - szakmai anyagokat készít,
 - dönt részkollégiumi ülés megtartásáról.
- Véleményt nyilvánít és állást foglal a vitás jogalkalmazási kérdésekben.
- Felkérésre közreműködik a joggyakorlat-elemző munkában.

A regionális kollégium igazgatási feladatai szűkebb körűek:

- Véleményt nyilvánít a regionális kollégiumvezetői és kollégiumvezető helyettesi pályázatról.
- Kezdeményezheti a regionális kollégiumvezető és a kollégiumvezető helyettes bírósági vezetői vizsgálatának elrendelését, vagy felmentését.
- Véleményt nyilvánít a regionális kollégium ügyrendjéről, elfogadja és jóváhagyja az éves munkatervet.

Ezen kívül ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat.

3. A regionális kollégiumvezető feladatai

A regionális kollégiumvezető feladatait meghatározó alapvető jogszabályi környezet:

Bszi. 26. § (2)-(5) bekezdés, 27. § (3) bekezdés, 28. § (3) bekezdés, 29. § (1) bekezdés, 124. § (1) bekezdés, 148. § (2) bekezdés,

a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 72. § (3) bekezdés, 79. §, 84. § (2) bekezdés.

Igazgatási szabályzat 29. § (3), (4) bekezdés, 37. § (2) bekezdés, 151. § (1) bekezdés, 157. § (1a) bekezdés.

A Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumok Ügyrendjére vonatkozó 3/2014. (VIII. 8.) OBH Elnöki ajánlás.

A regionális kollégiumvezetőnek, csakúgy mint a regionális kollégiumnak elsődleges feladata a szakmai munka irányítása és szervezése, csak kisebb részben végez igazgatási munkát. Alaptevékenysége az egységes, magas színvonalú jogalkalmazás kialakítása a régióban. Ennek érdekében:

- Szervezi a kollégium munkáját.
- Előkészíti az ügyrendet, a munkaterv-javaslatot.
 - a munkaterv-javaslat elkészítése érdekében beszerzi az illetékességi területéhez tartozó vezetők javaslatát részkollégiumi és teljes kollégiumi üléshez is. (Teljes kollégiumi ülésen mindkét szakág érdeklődését kiváltó, közös jogalkalmazási, eljárási kérdések kerülnek megvitatásra.)
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a régió ítélkezési tevékenységét.

- beszerzi az első-, másodfokú és kúriai döntéseket,
- összegzi és a regionális kollégiummal ismerteti a bírói gyakorlat általános tapasztalatát,
- összegyűjti, elemzi, előkészíti és a regionális kollégium elé terjeszti a vitás jogalkalmazási kérdéseket, ellentétes véleményeket.
- Elvi kérdésekben kialakult ellentétes gyakorlat esetén a kollégiumi tagok véleményének beszerzése után tájékoztatja a Kúria Elnökét.
- A jogalkalmazás egységének érdekében jogegységi eljárás indítványozását javasolja a Kúria kollégiumvezetőjének.
- A jogalkalmazás egységének érdekében a Kúria Elnökének, kollégiumvezetőjének javaslatot tesz elvi bírósági döntés közzétételére.
- Indítványt tehet bírósági joggyakorlat-elemző csoport vizsgálati tárgykörére.
- Részt vesz az illetékességi területéhez tartozó törvényszékek közigazgatási-munkaügyi kollégiumi ülésén, összevont kollégiumi ülés esetén közigazgatási és munkaügyi tárgyú napirendi pont esetén.
- Előterjeszti az OBH Elnökének az ítélkezést segítő, támogató központi intézkedést igénylő javaslatát (képzés, jogszabályalkotás, szabályzatalkotás, szabályzatmódosítás körében).

Igazgatási feladatkörében

- részt vesz a regionális kollégium székhelye szerinti törvényszék vezetői értekezletén.
- Közigazgatási és munkaügyi bíróságot érintő bírói pályázat esetén kijelöli a Bt. két tagját.
- Közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró esetén véleményezi a vizsgálati jelentést és a bírói értékelés tervezetét.
 - szakmai szempontok mentén tesz észrevételt, nem feladata a bíró, vagy a törvényszék képviselője
- Amennyiben vitatja közigazgatási és munkaügyi ügyeket tárgyaló bíró értékelésének eredményét, szolgálati bírósághoz fordulhat.
- Közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró értékelése esetén szolgálati bíróság előtt véleményt nyilvánít.
- Megkereséssel fordulhat külső szervhez, másik szervezeti egységhez. Előterjesztést tehet, tájékoztatást kérhet és adhat külső szerv megkeresésére.
- Tájékoztatja intézkedést, döntést, vagy állásfoglalást igénylő adatról azt a bírósági vezetőt, akinek az intézkedés, döntés, vagy az állásfoglalás hatáskörébe tartozik.

A regionális kollégiumvezető egyéb feladatai többek között:

- Képviseli a regionális kollégiumot, kapcsolatot tart más bírói testületekkel.
- Évente beszámol a kollégiumnak a pályaművében szereplő tervek megvalósulásáról, a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről.
- Összehívja a teljes és rész-kollégiumi üléseket.

4. A Közép-dunántúli Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium

A Közép-dunántúli Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium 2018. január 1-jén jött létre új regionális kollégiumként. Illetékességi területe Fejér Megye, Veszprém Megye és Zala Megye, vagyis a Székesfehérvári Törvényszék, a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, a Veszprémi Törvényszék, a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, a Zalaegerszegi Törvényszék és a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság közigazgatási és munkaügyi perekben eljáró bíróit összefogó szakmai testület. Jelenleg 16 elsőfokú és 13 törvényszékre beosztott bíró a tagja, köztük mindhárom megye törvényszéki elnökhelyettese és a Zalaegerszegi Törvényszék polgári, gazdasági, közigazgatási és munkaügyi kollégium kollégiumvezetője is. A regionális kollégium működésének anyagi, fizikai feltételeit a Veszprémi Törvényszék biztosítja, székhelye Veszprémben van.

2017. december 31-ig a Székesfehérvári Törvényszék (Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság) a Dél-dunántúli KMRK, míg a Veszprémi Törvényszék (Veszprémi KMB), és a Zalaegerszegi Törvényszék (Zalaegerszegi KMB) az Észak-dunántúli KMRK illetékességi területéhez tartozott. A tagok számára tehát nem ismeretlen ez a testületi működési forma, azonban ebben az összetételben eddig nem dolgoztak együtt. A közigazgatási és munkaügyi bírók közötti szakmai kapcsolat azonban már létezett, Veszprém és Zala Megye, illetve Veszprém és Fejér Megye vonatkozásában is elmondható ez, a személyes ismeretségek is kialakultak korábban.

5. A regionális kollégium működésével kapcsolatos kollégiumvezetői tervek

5.1. Az ítélezés magas színvonalának, az egységes jogalkalmazásnak a biztosítása

A Közép-dunántúli KMRK illetékességi területe három megyére terjed ki. Jelenlegi szolgálati beosztásomból eredően a Székesfehérvári KMB elsőfokú, ezekben az ügyekben a Székesfehérvári Törvényszék másodfokú és a kúriai bírói gyakorlatra van leginkább rálátásom. A Székesfehérvári KMB elnökeként a törvényszékről és a Kúriáról visszaérkező másodfokú, valamint a felülvizsgálati kérelmeket elbíráló ítéleteket, érdemi végzések ügyszakonként összegyűjtöttem, áttekintettem és azok alapján igyekeztünk egységes jogalkalmazási gyakorlatot kialakítani. A rendszeresen megtartott munkaértekezleteken egyes kérdésekben a másodfokú tanácselnököt is bevontuk a konzultációba az egységes álláspont kialakítása érdekében.

Kollégiumvezetőként első feladat a régió szakmai munkájának megismerése, ez a meghozott bírósági döntések áttekintésén alapul. Első-, másodfokú, valamint kúriai határozatok beszerzése elektronikus úton a leggyorsabb és legegyszerűbb, azokat szágáganként anyagi, vagy eljárásjogi érintettség, valamint az anyagi jogterületenként célszerű megszerezni. Segítségre lehet ebben az ügycsoportok kialakítása, ennek rendszere a Székesfehérvári KMB-n már bevezetésre került. A határozatok alapján folyamatosan feldolgozásra kerülő helyes bírói gyakorlat az ítélezésbe csak akkor épül be, ha a kollégiumvezető időközönként – negyedévente, négyhavonta - a tapasztalatokat összegzi, a felmerülő egyes döntési szintek közötti ellentétes jogalkalmazásra rámutat és a kollégium elé tárja a kialakult régiós gyakorlatot. Ez szágáganként részkollégiumi ülésen, az eljárásjogot érintően teljes kollégiumi ülésen történhet, így biztosítható, hogy azonos jogalapú perekben már az elsőfokú ítéletet meghozatala előtt ismertté és megtárgyalhatóvá váljon az eltérő bírói gyakorlat. A régió jogalkalmazásának egységességét akkor lehet biztosítani, ha az elsőfokú határozat meghozatala előtt a regionális kollégium megtárgyalja a vitás jogalkalmazási kérdéseket, azokban kialakítja az egységes álláspontot. A regionális kollégium létszáma, az elektronikus kommunikációs eszközök alkalmazása a gyors reagálást biztosítja. Az együttgondolkodás a kollégiumi munka alapja.

A szakmai irányítás akkor megfelelő, a regionális kollégium a feladatát csak akkor végezheti jól, ha a kollégiumvezető értesül az ítélkezési szintek között felmerülő problémás jogalkalmazási kérdésekről is. A kollégiumvezető feladata, hogy a begyűjtött határozatok, a másodfokú tanácselnökök szóbeli, vagy akár e-mailben történő tájékoztatása alapján észlelje az első- és másodfokú elbírálás között kialakult ellentétes gyakorlatot, ezt lehetőség szerint a kollégium elé tárja olyan időpontban, hogy a kollégium már a másodfokú határozat meghozatala előtt egységes álláspontot foglaljon el. Ugyancsak a kollégiumvezetői feladat a régió és a és a Kúria bírói gyakorlata közötti ellentmondás feltárása, ennek jelzése a Kúria felé, amennyiben a feltételek fennállnak jogegységi eljárás kezdeményezését, elvi döntés közzétételét indítványozza.

A regionális kollégiumban az egységes jogértelmezés kialakítása a kollégium, a bírák feladata, a kollégiumvezető nem kényszerítheti szakmai akaratát a testületre. A kollégiumvezető közvetíti az egyes jogalkalmazási és igazgatási szintek között, tudásával és az országos gyakorlatról szerzett ismereteinek átadásával segíti az egységes kollégiumi álláspont kialakítását.

Kollégiumvezetői tervek: Kialakítani az első-, másodfokú, illetve kúriai, közigazgatási és munkaügyi tárgyú ítéletek, érdemi végzések elektronikus megküldésének rendszerét, a határozatokat ügycsoportok szerint rendszerezni (a majdani kollégiumvezető-helyettessel ügyszakonként megosztva), évente legalább három alkalommal kollégiumvezetői összefoglaló vélemény készítése a régióban kialakult ítélkezési gyakorlatról, ezt ismertetni a kollégiumi tagokkal.

5.2. Kommunikáció

Az információáramlás folyamatossága, ennek biztosítása fontos kollégiumvezetői feladat. A regionális kollégiumi rendszer nagy lehetősége a tudás bírók, különböző ítélkezési szintek, bírói testületek közötti átadásának lehetősége. Ennek érdekében a folyamatos kapcsolattartást a regionális kollégium és az ítélkezésben résztvevők között a kollégiumvezetőnek kell biztosítania.

A kapcsolattartás egyik szintje a kollégiumvezető és a bírók közötti kapcsolat. Szorgalmazom a bírókkal való személyes kapcsolatfelvételt, lényegesnek tartom, hogy a kollégiumvezető és a bírók között kialakuljon egy gyakorlatilag mindennapi, természetes kapcsolat, ami ösztönzi a bírókat, hogy jogalkalmazási problémáikkal közvetlenül a kollégiumvezetőhöz forduljanak, amennyiben a hatékony munkavégzés érdekében ezt látják szükségesnek. Ne érezzék azt, hogy a kollégiumvezető egy felsőbb, elérhetetlen fórum. A személyes kapcsolatfelvétel szükséges azért is, hogy kollégiumvezetőként valamennyi munkaügyi és közigazgatási ügyszakban ítélkező bíró személyiségét, képzettségét, tudását, bírói gyakorlati idejét felmérjem. Ez a kiindulási alapja a bírók kollégiumban végzendő szakmai munkájának, hiszen elengedhetetlen a tudásmegosztás, a bírók motiválása a kollégiumi munkában részvételre (előadások tartása,) hogy a nagyobb tapasztalattal rendelkező bírók szakmai ismereteinek átadása minél szélesebb körű legyen.

Fontosnak tartom, hogy egyenrangú, partneri kommunikáció alakuljon ki az első- és másodfokú ügyeket tárgyaló bírók, tanácsok között, ennek közvetítését szintén kollégiumvezetői feladatnak érzem. Az első- és másodfok közötti kapcsolat nem merülhet ki a tanácselnöki feljegyzések egyoldalú ismertetésében, az egységes régiós jogalkalmazás kialakítása érdekében lényeges az egyes jogalkalmazói szintek közötti konstruktív kapcsolatfelvétel.

A régióban kialakult álláspontot a kollégiumvezető közvetíti a regionális kollégiumok és a Kúria felé, ez a kapcsolattartás következő szintje. A regionális kollégiumvezetői értekezleteken,

képzéseken való részvétel mellett szükséges a társkollégiumok Vibe felületének folyamatos nyomon követése, az ott található szakmai anyagok tagsággal való megosztása. A Kúriával, a kijelölt kapcsolattartókon keresztül a közvetlen információáramlás is megvalósul.

A Dél-dunántúli KMRK illetékességi területén Európai Jogi szaktanácsadói bírósági titkár került megbízásra, aki a Veszprémi KMB-n teljesít szolgálatot. Európai Jogi szaktanácsadó bírósági illetékességi területen jelenleg nincs, a pályázat már kiírásra került. Különösen a közigazgatási bírósági munka során egyre gyakrabban szükséges az Európai Unió joganyagának alkalmazása, erre a bíróságnak egyre fokozottabban kell felkészülni. Az uniós jog tanulmányozása mellett kiemelkedő jelentősége van az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózatnak.

A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője meghívottként részt vesz a regionális kollégium illetékességi területéhez tartozó törvényszékek polgári-gazdasági-közigazgatási-munkaügyi kollégiumai kollégiumi ülésén, közigazgatási, vagy munkaügyi tárgyú napirend esetén. Ez szintén a kapcsolattartás egy olyan formája, amely az egységes jogalkalmazás biztosítása érdekében lényeges és amivel élni kell.

Kollégiumvezetői tervek: A regionális kollégium Vibe felületén fórum kialakítása, ahol a bírók közvetlenül egymáshoz, illetve a kollégiumvezetőhöz, kollégiumvezető-helyetteshez fordulhatnak. A regionális kollégiumi ülések között vezetői értekezletek, munkaértekezletek, szükség esetén egy-egy tematikus munkaértekezlet tartása a kollégiumi ülés előkészítése, a felmerült jogalkalmazási problémák megoldása érdekében. Amennyiben a felvetett kérdés azonnali véleményezést igényel a kollégium részéről, ez a regionális kollégium tagjai elektronikus nyilatkozatának beszerzését követően a vezetői értekezleten megtörténhet, ami egy azonnali, egységes megoldási lehetőséget biztosít. Ha a felvetett kérdés megválaszolása nem sürgős feladat, előkészíthető a következő kollégiumi ülésre.

Fel kell mérni, hogy a regionális kollégium illetékességi területéhez tartozó törvényszékek polgári-gazdasági-közigazgatási és munkaügyi kollégiumának tagjai között első-, másodfokú közigazgatási és munkaügyeket tárgyaló bírók vannak-e, biztosítani kell, hogy a törvényszékek kollégiumi üléseinek szakmai anyaga, jegyzőkönyve közigazgatási és munkaügyi, valamint eljárásjogi témakörben eljusson a regionális kollégium tagjaihoz. Ez biztosítható a regionális kollégiumvezető kollégiumi ülésén való személyes jelenlétével, vagy a jegyzőkönyv részére történő megküldésével. Bár a Bszi. a regionális kollégiumvezető jelenlétét összevont kollégiumi ülésen közigazgatási és munkajogi tárgyú napirend pont esetén teszi lehetővé, szükségesnek látom, hogy amennyiben eljárásjogi kérdések is napirendre kerülnek az összevont kollégiumban, meghívásra kerüljön a regionális kollégiumvezető is.

Fel kell hívni a bírók figyelmét az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat igénybevételére, arra, hogy problémáikkal a hálózathoz tartozó bírakat keressék fel.

A Vibe felület használata eddig is általános volt az Észak-dunántúli és a Dél-dunántúli KMRK-ban is, a kollégiumi tagok igényének megfelelően kívánom a Közép-dunántúli KMRK Vibe felületét kialakítani. A földrajzi távolságok miatt a kollégium tagjai között a kapcsolattartás módja alapvetően elektronikus lesz.

5.3. Az ítélezés időszerűsége és megalapozottsága

Az Európai Bizottság 2017 tavaszán tette közé az Igazságügyi Eredménytáblát, amely szerint polgári-kereskedelmi-közigazgatási és egyéb bírósági ügyek eldöntéséhez szükséges idő szempontjából Magyarország a 28 tagállam közül 6. helyet foglalta el. A közigazgatási ügyek eldöntéséhez szükséges időt figyelembe véve Magyarország a 2. helyen áll. Az eredmények megtartása kihívás lesz 2018-ban, főleg közigazgatási ügyszakban, ahol a Kp. bevezetésével, a teljesen új eljárási rend kialakításával egyelőre pontosan nem határozható meg, milyen számú ügyérkezés várható.

Megalapozott csak a magas szakmai színvonalú, jogalkalmazás szempontjából egységes elvi alapokon nyugvó ítélet lehet, ez utóbbi pedig a regionális kollégium létrehozásának fő célkitűzése volt. A megalapozott határozatnak olyan indokolást kell tartalmaznia, ami megfelel az anyagi és eljárási jogszabályoknak és emellett közérthető módon bír meggyőző erővel, kellően alátámasztja a döntés helyességét. A elmúlt évek szakmai munkája hangsúlyt fektetett a határozatok érdemi tartalma mellett a szerkezeti helyességre és a közérthetőségre is, a megkezdett munkát a regionális kollégiumnak ebben körben is folytatnia kell.

Elengedhetetlen, hogy a bíró szakmai munkájáról hiteles visszajelzést kapjon, ezért a tanácselnöki feljegyzéseket ismertetni kell, nyomon kell követni, hogy az abban felmerülő jogos kifogás alapját képező hibát a bíró javította-e. A tanácselnöki feljegyzések tartalma a bírói gyakorlatba csak akkor épül be, ha a bírók részletes ismertetést kapnak arról, hogy a másodfokú tanács milyen hibát látott az adott határozatban, jegyzőkönyvben, eljárásban. Pusztán a minősítési kategória közlése, a tények és a követendő jó gyakorlat megjelölése nélkül a megalapozott ítélezést nem szolgálja.

A másodfokú tanácselnökök mellett a KMB-kre kinevezett tanácsvezető bírók kollégiumi munkába való bevonását is szükségesnek tartom. Megbízást a nagyobb szakmai tapasztalattal rendelkező közigazgatási bírák kaptak, felelősségük az igazgatási feladattal való megbízás folytán a tanács tagjaiéhoz képest nagyobb. Feladatuk a tanács irányítása, fokozott figyelmet kell fordítaniuk az eljárási szabályok betartására. Éppen ezért szükséges, hogy aktívabban vegyenek részt a regionális kollégium szakmai munkájában, ítéletminták, folyamatábrák készítésében, előadások tartásában, problémák felvetésében, összegyűjtésében, ahhoz megoldási javaslatok nyújtásában.

Kollégiumvezetői tervek: A tanácselnöki feljegyzések összefoglalása fél évente anonim formában, amely a felmerülő hibákra és a követendő jó gyakorlatra is tényszerűen rámutat.

Folyamatábrák, ítéletminták, szakmai előkészítő iratok készítése, jogszabályok véleményezése, a munkába a tanácselnökök, tanácsvezető bírók bevonása

A Vibe-on szakáganként elkülönítve az anyagi és eljárási gyakorlat kereshetővé tétele, külön rendezve a jogszabályi tájékoztatókat, a kollégiumi ülés jegyzőkönyveit, előadásokat, a tematikus visszakeresés megkönnyítése érdekében.

Uniós joganyagra, bírósági döntésre, szakmai cikkekre figyelem felhívása a regionális kollégiumvezető részéről a bírók felé.

Figyelemfelhívó előadások tartása minden teljes kollégiumi ülésen az átfogó jogszabályváltozásokról. Az előadások megtartására a regionális kollégiumban ítélező bírók felkérése, az elkészült szakmai anyagok elérésének biztosítása a Vibe-on.

A Közép-dunántúli Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium illetékességi területére tartozó KMB-k munkaterhe

2017. január 1-jétől december 31-ig
Közigazgatási ügyszak peres

	Érkezett	Befejezett	Folyamatban maradt	2-5 év közötti	5 éven túli
Székesfehérvári KMB	522	496	266	20	0
Veszprémi KMB	493	399	248	2	0
Zalaegerszegi KMB	302	302	90	1	0

Közigazgatási ügyszak nem peres

	Érkezett	Befejezett	Folyamatban maradt	2-5 év közötti	5 éven túli
Székesfehérvári KMB	182	164	27	0	0
Veszprémi KMB	101	103	7	0	0
Zalaegerszegi KMB	118	117	16	0	0

Munkaügyi ügyszak peres

	Érkezett	Befejezett	Folyamatban maradt	2-5 év közötti	5 éven túli
Székesfehérvári KMB	340	312	219	16	2
Veszprémi KMB	311	315	105	1	0
Zalaegerszegi KMB	225	227	81	1	0

Munkaügyi ügyszak nem peres

	Érkezett	Befejezett	Folyamatban maradt	2-5 év közötti	5 éven túli
Székesfehérvári KMB	63	64	4	0	0
Veszprémi KMB	62	61	3	0	0
Zalaegerszegi KMB	43	45	0	0	0

A fenti táblázat a régió területén található KMB-k 2017. évre vonatkozó ügyforgalmi adatait tartalmazza. A Kp. hatálybalépését követően a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon közigazgatási ügyszakban jelentős ügyérkezés-emelkedés várható, míg az Zalaegerszegi és a Székesfehérvári KMB-n vélhetően közigazgatási peres és peren kívüli ügyszakban drasztikusan csökkenni fog az érkezett ügyek száma. A törvényszéken közigazgatási fellebbviteli ügyek 2018 után nem lesznek, a folyamatban lévő eljárások várhatóan 2018. I. negyedévében befejeződnek. A munkaügyi ügyek érkezése 2012. óta első fokon és ezzel arányosan másod fokon is csökkennek. 2017-ben jelentős számban érkeztek közalkalmazotti garantált illetmény-különbözet megfizetése iránt indult perek, amelyekben sok esetben alperes fellebbezést is benyújtott az ítélet ellen, majd felülvizsgálati kérelemmel élt. Ezek az ügyek az első- és a másodfokú ügyérkezést növelték. A Kúria döntését követően ezeknek a száma várhatóan drasztikusan csökkenni fog.

Jelenleg a Veszprémi KMB-n és a Zalaegerszegi KMB-n két éven túli ügy gyakorlatilag nincs, a Székesfehérvári KMB-n, bár csökkent az előregedett ügyek száma, az még mindig jelentős, mind közigazgatási, mind munkaügyi ügyszakban.

A regionális kollégium másodlagosan lát el igazgatási feladatokat. Ugyanakkor az ítélezés hatékonysága, magas színvonala az időszerűségtől nem választható külön. Álláspontom szerint, bár a regionális kollégium alapvetően szakmai testület, azonban igazgatási kérdésekben - amennyiben azok az ítélezés színvonalának emelését szolgálja, a hatékonysághoz, jogalkalmazás egységességének biztosításához szükséges, - a regionális kollégiumvezető javaslattal, észrevétellel fordulhat az egyes törvényszékek igazgatási vezetéséhez. Az ítélezés színvonalának emelésével összefüggő kérdés lehet az ügyelosztási rend, személyi, tárgyi feltételek (kirendelések, üres álláshelyek betöltése stb.) biztosítása.

A Székesfehérvári KMB vezetőjeként ismerem a két éven túli pertartamú ügyek keletkezésének okait, ezek befejezése érdekében az elmúlt két évben éltem a rendelkezésemre álló igazgatási eszközökkel, azonban szakmai iránymutatásra eddig tulajdonképpen nem volt lehetőségem. Az ügyek hosszú pertartamúvá válását nem csak igazgatási eszközökkel lehet megelőzni, hanem úgy is, ha a két éven túli és az egy és két év közötti ügyekben a regionális kollégium a bíró részére a szakmai konzultáció lehetőségét is felajánlja, például a bizonyítás irányának eldöntése, az egyes eljárási eszközök hatékony alkalmazása érdekében.

Bár a Veszprémi KMB bírói létszámmármánya 2018. évben folyamatosan növekedni fog, meg kell előzni, hogy az ügyteher a közigazgatási ügyek megküldésével 2019. január 1-jétől aránytalanul megnövekedjen, ezért a Zalaegerszegi és a Székesfehérvári KMB-n lehetőség szerint valamennyi folyamatban lévő, megküldendő közigazgatási ügyet be kell fejezni. Az ehhez szükséges szakmai segítséget a regionális kollégium maximálisan biztosítja.

Kollégiumvezetői tervek: Bíróknak egyéni konzultációs lehetőség biztosítása, akár személyesen, akár elektronikus úton a kollégiumvezető, s amennyiben kinevezésre a kollégiumvezető-helyettes részéről is.

Közigazgatási és munkaügyi ügyszak közötti „átjárhatóság” biztosítása. Amennyiben a bírókban erre motiváció van, lehetővé kell tenni, hogy munkaügyi bírók közigazgatási ügyszakba, közigazgatási bírók munkaügyi ügyszakba is betanuljanak, ezzel az arányos munkateher, az ügyek mielőbbi befejezése is elérhető.

5.4. Emberi erőforrásokkal való gazdálkodás

A munkavégzés hatékonyságának feltétele, hogy mindenki a képzettségének és képességének megfelelő munkát végezze, ezt a feladatot kell megtalálni a bírók és az igazságügyi alkalmazottak számára is. A bíró alapfeladata az ítélezés, optimális az lenne, ha az ehhez szorosan nem kötődő adminisztratív feladatokat nem kellene végeznie. Szerencsés lenne, ha minden bíró munkáját több igazságügyi alkalmazott (leíró, titkár) is segítené.

A Közép-dunántúli KMRK-ba tartozó KMB-k létszámadatai 2017. december 31-én az alábbiak:

Engedélyezett létszám

	Bíró Közig/munkaügy	Titkár	Fogalmazó	Bírósági ügyintéző	Tisztviselő	Írnok
Székesfehérvári KMB	5	1	0	0	4	4
Veszprémi KMB	11	1	0	1	5	6
Zalaegerszegi KMB	4	1	0	0	3	2

Tényleges létszám

	Bíró Közig/munkaügy	Titkár	Fogalmazó	Bírósági ügyintéző	Tisztviselő	Írnok
Székesfehérvári KMB	3	1	0	0	3	4
Veszprémi KMB	6	0	0	1	4	6
Zalaegerszegi KMB	4	1	0	0	3	2

Tervek szerint a Veszprémi KMB bírói létszáma 2018. december 31-ig 19 főre emelkedik, bár nem ismertek a jövőre nézve az ügyforgalmi adatok, - a becsült, Kp. hatálya alá tartozó ügyérkezés 2167 ügy/év - vélhetően ezzel a létszámmal feldolgozható lesz az ügyteher.

Valamennyi KMB-n lehetővé kell tenni a Kp. szerinti hármas tanácsok kialakítását, a bírók tanácsokba való beosztását el kell végezni. Az ehhez szükséges szakmai segítséget igény esetén a regionális kollégium biztosítja, akár az eljárási szabályok értelmezésével, az alkalmazás megkönnyítésével. Kiemelt figyelmet kell fordítani a tanácsvezető bírók képzésére, a Kp. és a Kp. alkalmazására való felkészítésre, ennek érdekében tematikus konzultációs napok tartása lehet szükséges.

Amennyiben a titkári létszámmal növekszik, tanácsok, bírók melletti munkavégzésbe fokozottabban bevonhatók, előkészítő munkát végezhetnek. A titkárok szakmai felügyelete a

regionális kollégium keretébe vonható. Fogalmazói és bírósági ügyintézői létszám a régió területén alacsony, amennyiben a létszám emelésre kerül peren kívüli és végrehajtási területen, szakmai előkészítő munkában a kollégiumvezető, kollégiumvezető-helyettes és a bíró mellett is dolgozhatnak kollégiumi szakmai segítséggel. Ezzel a fogalmazók, titkárok bírói munkára való felkészülése támogatható.

Az emberi erőforrásokkal való megfelelő gazdálkodással csökkenthető a bírák munkaterhe, így az ítékezés színvonala, a képzési fordítható idő növekszik.

Kollégiumvezetői tervek: Fel kell mérni a kollégium személyi állományát, esetleges tartalékait, figyelembe véve azt is, hogy a regionális kollégiumvezetői munka is többletadminisztrációs tevékenységgel jár.

5.5. Tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás

A regionális kollégium szervezeti kereteit a Veszprémi Törvényszék biztosítja, a költségvetési megállapodás a regionális kollégium és a törvényszék között megkötésre került. A regionális kollégium elhelyezéséről is a Veszprém Törvényszék gondoskodik, ez jelenleg megfelelően nem megoldott a törvényszék épületében a helyhiány miatt.

A tervek szerint 2018. júliusban a Veszprémi Törvényszék erre is megoldást talál, a KMB áthelyezésével a regionális kollégium is megfelelő elhelyezést nyer.

5.6. Bírósági integritás, bírósághoz való hozzáférés

Az OBH Elnökének kiemelt stratégiai célja a bíróságok ítékezésének és igazgatásának átláthatósága, kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége. A regionális kollégium vezetője is éves beszámolót készít a kollégium tevékenységéről.

Az integritás biztosítása alapvetően központi és igazgatási feladat, a kiadott szabályzatok betartása a kollégium tagjainak is kötelezettsége. Az integritással összefüggő cél a bírói munka értékelésének, minősítésének objektivizálása. A minősítés egyik dokumentuma a tanácselnöki feljegyzés, ezeknek a régió területén lehetőség szerint egységes, objektív szakmai szempontok alapján kell elkészülnie.

A regionális kollégium illetékességi területéhez tartozó valamennyi törvényszék részt vesz a Nyitott Bíróság programban, ebben a kollégium tagjai útján részt vállal, a törvényszékek az ügyfelek tájékoztatását szolgáló honlappal is rendelkeznek.

Kollégiumvezetői tervek: Az átfogó jogszabályváltozásokra tekintettel a bírósági szóvivői feladatokat ellátó kollégákon keresztül a sajtóval, valamint a kormányhivatalokkal, ügyvédi kamarákkal tájékoztatást segítő, szorosabb kapcsolatot alakítunk ki, amennyiben erre külső szervek részéről igény van.

Egyeztetés a tanácselnökökkel a tanácselnöki feljegyzések kiállítási szempontjairól

5.7. Képzés

A központi képzési rendszer átalakításával a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok is részt vesznek a képzésekben a közigazgatási és munkaügyi tárgyú képzések tartásával. Lényeges, hogy a bírók minél nagyobb létszámban vegyenek részt az ajánlott oktatásokon is, mert magas színvonalú, megalapozott ítéletet csak a jogszabályváltozások, az

aktuális bírói gyakorlat, a jogterületre vonatkozó elméleti ismeretek birtokában hozhatnak. A regionális, központi, vagy a törvényszéki képzéseken nem csak a szakmai ismeretek megszerzésére, hanem a személyes kapcsolatok ápolására is lehetőség van.

A kollégium tagjai részt vesznek az Munkaügyi Bírák Országos Egyesületében és a Magyar Közigazgatási Bírák Egyesületében is, ki kell használni e keretek közötti tanulási lehetőségeket is.

A Kp. lehetővé teszi közigazgatási perekben is egyezség kötését és a közvetítői eljárás lefolytatását, a munkaügyi perekben a kötelező bírói egyeztetés folyamatosan az eljárás része, ezért szorgalmazom, hogy a regionális kollégium tagjai, valamint a titkárok minél nagyobb számban vegyenek részt akkreditált közvetítői képzésen, szakszerű segítséget biztosítva a feleknek az alternatív vitarendezéshez.

A Székesfehérvári Törvényszék igényli közigazgatási és munkaügyi területen a fogalmazóképzés regionális megszervezését, amennyiben a Veszprémi Törvényszék és a Zalaegerszegi Törvényszék is egyetért ezzel, a regionális kollégium teret biztosít a fogalmazóképzésnek is.

A Kp. 2018. január 1-jével történő hatálybalépésével a közigazgatási bírói létszám növekszik. A határozott időre kinevezett bírók általában bírósági titkárok, vagy a közszférában dolgoztak korábban. A bírói szemléletmód, a szakmai tudás átadása érdekében feltétlenül szükséges esetükben instruktorként bíró kijelölése, a kevesebb gyakorlattal rendelkező bírók mellett pedig a mentorálás.

Kollégiumvezetői tervek: Fogalmazóképzésben való részvétel közigazgatási és munkaügyi ügyszakban, a törvényszékek oktatás felelőseivel egységes tematika kidolgozása, az oktatók felkérése.

Instruktorként bírók, mentorok munkájának szakmai támogatása konzultációk tartásával.

6. A Közép-dunántúli KMRK előtt álló rövid és hosszú távú feladatok

A Pp. és Kp. 2018. január 1-jével történő hatálybalépése az elmúlt évtizedek egyik legnagyobb feladata elé állítja a bírósági szervezetrendszert. A KMRK-k tevékenyen részt vettek 2016-ban és 2017-ben már a jogszabály-veleményezésben is, azonban az eljárásjogi kódexek gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos problémák majd 2018-ban jelentkeznek. Ez a regionális kollégium előtt álló legnagyobb szakmai kihívás, ebben kell a maximális segítséget nyújtani a bírának. Fel kell készülni a közigazgatási jog területét érintő eljárásjogi és anyagi jogszabályok változására (például: Ákr., Air., Art. stb.), valamint a bírói jogalkalmazáshoz szorosan kapcsolódó megújult jogszabályi környezetre (ügyvédi törvény e-kapcsolattartás, költségkedvezmények alkalmazása stb.). Az uniós jogszabályok ismerete egyre több perben szükséges, ez a folyamat a jövőben csak erősödni fog, amellet, hogy a közigazgatási perek számának növekedése is várható.

A regionális kollégium feladata, hogy a bírakat a jogalkalmazás változásaira felkészítse, a kialakulóban lévő bírói gyakorlatot velük megismertesse, hozzájáruljon a bírói gyakorlat fejlesztéséhez. Ezeket a szempontokat figyelembe véve a kollégium tagjaival közösen került kialakításra a regionális kollégium 2018. évi munkaterve, amelyben nagy hangsúlyt kapott az eljárási jog alkalmazása, igényüknek megfelelően. A Kúria előtt folyamatban lévő joggyakorlat-elemző munkát is figyelemmel kísérjük, a joggyakorlat-elemző csoportok összefoglaló véleményének elkészítését szintén napirendre tűzzük.

7. Összegzés

A bírói munka folyamatosan igényli a tanulást, fejlődést, megújulást, erre a regionális kollégium széles körben biztosít lehetőséget. Ebben szeretném munkatársaimat segíteni, mindennapi tevékenységüket megkönnyíteni. Kollégiumvezetőként feladatombnak érzem, hogy rávezessem a kollégákat arra, alapvető érdekünk, hogy a regionális kollégiumban valamennyien aktív munkát végezzünk, kihasználjuk a kollégium adta szakmai lehetőségeket, éljünk az együttgondolkodás eszközével. Szeretném elérni, hogy a kollégák ne plusz feladatként tekintsenek a kollégiumi munkára, ne teherként éljék meg az ezzel kapcsolatos tevékenységet, hanem meglássák azt az előnyt, ami ebből, a bírósági szervezetrendszerben egyedülálló szakmai testületi formából ered.

A Közép-dunántúli Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium viszonylag kis létszáma olyan szakmai műhelymunkát tesz lehetővé, ami a korábbi évek regionális kollégiumi munkájához képest is hatékonyabb lehet, mindehhez kérem Elnök Asszony és a kollégák támogatását, segítségét.

Székesfehérvár, 2018. január 29.

Dr. Solymos Dóra

